

УДК 159.9

Джус В. – ст. гр. БП-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

КОНФОРМІЗМ - ОСОБИСТІСНА ПРОБЛЕМА

Науковий керівник: к.психол.н., доцент Періг І.М.

Живучи в суспільстві, людина залежна від його вимог, традицій, правил і змінюється відповідно до цього. Буває так, що спочатку людина не згодна з думкою інших, змінює своє переконання і приймає чужу точку зору. Або навпаки, висловивши свою думку, вже від неї не відступить, навіть якщо інші вважають інакше. Така поведінка пояснюється здатністю до конформізму.

Конформізм (від лат. *conformis* - подібний, відповідний) – соціально-психологічна позиція особистості, що виявляється у свідомому прийнятті індивідом поглядів, цінностей та норм поведінки певної соціальної групи під тиском зовнішніх умов та обставин, всупереч власним переконанням.

Конформізм — це така поведінка людини, яка характеризується зовнішньою відповідністю цілям колективу при внутрішньому розходженні з ними.

Виділяють 2 види конформізму:

- ✓ внутрішній, пов'язаний з реальним переглядом людиною своїх позицій, поглядів;
- ✓ зовнішній, пов'язаний з униканням того, щоб на зовнішньому, поведінковому рівні протиставляти себе спільноті.

Соломон Аш застосував термін «конформізм» і здійснив серію експериментів (1951 р., 1956 р.) з метою визначення нормативного соціального впливу, поставивши задачу перевірити міру виявлення конформності людини.

Фактори, що впливають на конформізм:

- ✓ індивідуально-психологічні особливості індивіда (рівень інтелекту, ступінь навіюваності, стійкість самооцінки, рівень самоповаги, потреба в схваленні тощо);
- ✓ мікросоціальної характеристики індивіда (статус і роль індивіда в групі, значущість групи для індивіда);
- ✓ ситуаційні характеристики (особистісна значущість для індивіда обговорюваних проблем, рівень компетентності індивіда і членів суспільства, чи приймається рішення публічно, у вузькому колі або наодинці).
- ✓ статево-вікові характеристики індивіда.

Протилежними конформності поняттями є поняття «незалежність», «самостійність позиції», стійкість щодо групового тиску.

Нонконформізм (від лат. *non* - ні, немає і *conformis* - подібний, згідний) - готовність, незважаючи ні на які обставини, діяти всупереч думці і позиції більшості, відстоювати прямо протилежну точку зору.

Як правило, високим нонконформізом володіють більш інтелектуальні, упевнені в собі і стійкі до стресів люди. На думку Е.Фромма, конформізм є поширеним явищем в сучасному суспільстві і захисною формою поведінки. Людина, що використовує таку пристосувальну поведінку, перестає бути собою, повністю засвоює той тип особистості, який їй пропонують моделі культури, і повністю стає такою, як інші, і якою вони її очікують побачити. Фромм вважає, що це дозволяє індивідові не відчувати почуття самотності і тривожності, однак йому доводиться розплачуватися за це втратою свого «Я».